

Tämän sivun alkukielistä versiota [bg](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomenntetaan parhaillaan.

bulgaria

Swipe to change

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Bulgaria

Tässä osiossa annetaan tietoja Bulgarian tuomioistuinjärjestelmästä.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Bulgariassa on kolmiasteinen tuomioistuinjärjestelmä. Tuomioistuimet ovat valtion viranomaisia, jotka jakavat oikeutta siviili-, rikos- ja hallinto-oikeudellisissa asioissa.

Bulgariassa on seuraavat tuomioistuimet:

- 113 piirituomioistuinta
- 28 maakuntatuomioistuinta
- 28 hallintotuomioistuinta
- erityisrikostuomioistuin
- 5 muutoksenhakutuomioistuinta
- rikosoikeudellinen erityismuutoksenhakutuomioistuin
- 5 sotatuomioistuinta
- sotaoikeudellinen muutoksenhakutuomioistuin
- korkein kassaatiotuomioistuin
- korkein hallinto-oikeus

Tuomioistuinhallinto

Bulgarian tuomioistuinten organisaatiosta ja toiminnasta säädetään oikeuslaitosta koskevassa laissa, jolla säännellään oikeudenkäyttöelinten rakennetta, toimintaperiaatteita ja keskinäistä vuorovaikutusta sekä niiden ja toisaalta lainsäädäntö- ja täytäntöönpanoelinten välistä vuorovaikutusta.

Bulgarian virallisen lehden numerossa 64/2007 julkaistun oikeuslaitosta koskevan lain mukaan ylin tuomioistuinneuvosto on ylin hallintoelin, joka edustaa oikeuslaitosta ja varmistaa sen riippumattomuuden. Se määrää tuomioistuinlaitoksen kokoonpanosta ja sen työskentelyn järjestämisestä sekä hallinnoi sen toimintaa puuttumatta sen elinten riippumattomuuteen.

Ylin tuomioistuinneuvosto määrää piiri-, maakunta-, hallinto- ja muutoksenhakutuomioistuinten tuomiopiirien lukumäärän ja sijaintipaikat oikeusministerin ehdotuksesta ja sotatuomioistuinten osalta yhteistoiminnassa puolustusministerin kanssa.

Piiri-, maakunta-, hallinto-, sota- ja muutoksenhakutuomioistuinten tuomiopiirijako ei välttämättä noudata maan alueen hallinnollista jakoa.

Tuomioistuintyytit – lyhyt kuvaus

Piirituomioistuimet ovat pääasiallisia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta. Niiden päätöksistä voi valittaa vastaavaan maakuntatuomioistuimeen.

Maakuntatuomioistuimet voivat toimia joko ensimmäisen tai toisen oikeusasteen tuomioistuinta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toimienä maakuntatuomioistuin käsittelee tarkoin määriteltäviä asioita, joissa vaateen arvo on merkittävä tai joilla on yhteiskunnallista merkitystä. Toimiessaan toisen oikeusasteen tuomioistuinta (muutoksenhakutuomioistuinta) maakuntatuomioistuimet käsittelevät piirituomioistuinten tekemiä päätöksiä.

Hallintotuomioistuinten toimivalta kattaa kaikki seuraavissa tarkoituksissa vireille pannut asiat: hallinnollisten päätösten antaminen, muuttaminen, kumoaminen tai mitättömäksi julistaminen; hallintoprosessilain nojalla tehtyjen sopimusten julistaminen mitättömäksi tai kumoaminen; puolustautuminen hallinnon aiheettomilta toimilta ja laiminlyönneiltä; puolustautuminen laittomasti pakkokeinoin tapahtuneelta täytäntöönpanolta; hallintoviranomaisen tai -virkamiehen lainvastaisesta päätöksestä, toimesta tai laiminlyönneistä johtuvan vahingon korvaaminen; pakkokeinoin tapahtuneesta täytäntöönpanosta johtuvan vahingon korvaaminen; hallintotuomioistuinten antamien tuomioiden julistaminen mitättömäksi tai pätemättömäksi tai kumoaminen; hallintoprosessilain nojalla tehtyjen hallinnollisten päätösten virheellisyyden toteaminen.

Kuka tahansa voi panna vireille asian, jonka tarkoituksena on saada selville hallinnollisen oikeuden tai oikeudellisen suhteen olemassaolo tai puuttuminen, jos hän on asianosainen eikä muuta oikeuskeinoa ole käytettävissä.

Asia käsitellään siinä hallintotuomioistuimessa, jonka alueella kiistanalaisen hallinnollisen päätöksen antaneen viranomaisen kotipaikka sijaitsee. Jos kyseinen kotipaikka on ulkomailla, asia käsitellään Sofian hallintotuomioistuimessa.

Mikään hallinnollinen päätös, jolla pannaan suoraan täytäntöön kansallista ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa, ei voi olla oikeudellisen muutoksenhaun kohteena, paitsi jos laissa toisin määrätään.

Muut erityistuomioistuimet

Sotatuomioistuimet tutkivat ensimmäisen asteen tuomioistuinta sellaisia rikoksia koskevia rikosasioita, joita ministeriöiden ja virastojen palveluksessa olevat sotilashenkilöt tai kenraalit, upseerit, aliupseerit ja sotilaat taikka puolustusministeriön, Bulgarian armeijan, puolustusministeriön alaisten elinten, kansallisen turvallisuuspalvelun ja kansallisen tiedustelupalvelun palveluksessa olevat siviilihenkilöt ovat tehneet tehtäviensä hoidon yhteydessä. Toisen oikeusasteen tuomioistuinta sotatuomioistuinten käsittelemissä asioissa on sotaoikeudellinen muutoksenhakutuomioistuin. Sotatuomioistuinten toimivalta määritellään rikosprosessilaissa. Ne vastaavat asemaltaan maakuntatuomioistuinta.

Sotaoikeudellinen muutoksenhakutuomioistuin käsittelee ainoana tuomioistuinta kaikki Bulgarian sotatuomioistuinten päätöksistä tehdyt valitukset.

Muutoksenhakutuomioistuimet käsittelevät valitukset, jotka koskevat maakuntatuomioistuinten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta tekemiä päätöksiä.

Erityisrikostuomioistuin, jonka kotipaikka on Sofia, vastaa maakuntatuomioistuinta. Sen toimivalta määritellään laissa. Erityisrikostuomioistuin käsittelee rikoksia, jotka luetaan tyhjentävästi rikosprosessin lain 411a pykälässä. Ne ovat pääasiassa järjestäytyneiden rikollisjärjestöjen tekemiä tai niiden lukuun tehtyjä rikoksia.

Rikosoikeudellinen erityismuutoksenhakutuomioistuin käsittelee valitukset, jotka koskevat erityisrikostuomioistuinten tekemiä päätöksiä.

Korkein kassaatiotuomioistuin on ylin oikeusaste rikosasioissa sekä siviilioikeudellisissa asioissa. Sen tuomiopiirinä on koko Bulgarian tasavallan alue. Sen tehtäviin kuuluu ylin oikeudellinen valvonta, jolla varmistetaan lainsäädännön asianmukainen ja yhdenmukainen soveltaminen maan kaikissa tuomioistuimissa. Korkein kassaatiotuomioistuin sijaitsee Sofiassa.

Korkeimman hallinto-oikeuden tehtävänä on ylin oikeudellinen valvonta, jolla varmistetaan, että hallintotuomioistuimet soveltavat lainsäädäntöä yhdenmukaisesti.

Korkein hallinto-oikeus käsittelee valitukset, joiden kohteena ovat ministerineuvoston, pääministerin, varapääministerin, ministerien ja muiden suoraan ministerineuvoston alaisuudessa olevien laitosten päälliköiden toimet, ylimmän tuomioistuinneuvoston toimet, Bulgarian keskuspankin toimet, maakuntien johtajien toimet ja muut laissa määritellyt toimet. Se käsittelee lakia alemman tasoisia määräyksiä koskevat riita-asiat, ja ylimpänä muutoksenhakuasteena se käsittelee hallinto-oikeudellisissa asioissa tehdyt oikeuden päätökset sekä tutkii hallinto-oikeudellisia asioita koskevien lopullisten oikeuden päätösten kumoamispyynnöt.

Bulgarian kauppa- ja teollisuuskamarin välitystuomioistuin

Bulgarian kauppa- ja teollisuuskamarin välitystuomioistuin ratkaisee siviiliasiat sekä sopimusten puutteellisuuksia tai uusiin olosuhteisiin mukauttamista koskevat riita-asiat silloin kun ainakin toisen osapuolen kotipaikka on Bulgariassa.

Bulgarian tasavallan perustuslakituomioistuin

Bulgarian **perustuslakituomioistuimen** tehtävänä on taata demokratian toteutuminen Bulgarian perustuslain keskeisenä tavoitteena. Perustuslakituomioistuin ei ole tuomioistuinlaitoksen osa, vaan itsenäinen elin, jonka toimivalta perustuu suoraan perustuslakiin ja jonka toimintaa säännellään erityislilla.

Perustuslakituomioistuimen päätökset, jotka koskevat muun muassa kansalaisten oikeuksien ja oikeudellisten etujen suojelua, vallanjakoa, omaisuuden suojaa, yritystoiminnan harjoittamisen vapautta, tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja sensuurin kieltoa sekä kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen perustuslainmukaisuutta, ovat saaneet huomattavaa yhteiskunnallista ja kansainvälistä vastakaikua.

Oikeudellinen tietokanta

Jokaisella Bulgarian tuomioistuimella on verkkosivusto. Saatavilla on tietoja tuomioistuimen rakenteesta ja toiminnasta sekä asioista, joita tuomioistuin parhaillaan käsittelee tai joiden käsittelyä se on saattanut päätökseen.

Ylimmän tuomioistuinneuvoston verkkosivustolla on yksityiskohtainen luettelo Bulgarian tuomioistuinta ja niiden osoitteista ja verkkosivustoista (vain bulgariaksi).

Tärkeimmät tuomioistuinten verkkosivustot ovat seuraavat:

[Sofian piirituomioistuin](#)

[Sofian kaupungin tuomioistuin](#)

[Sofian maakuntatuomioistuin](#)

[Erityisrikostuomioistuin](#)

[Sofian muutoksenhakutuomioistuin](#)

[Sotaoikeudellinen muutoksenhakutuomioistuin](#)

[Rikosoikeudellinen erityismuutoksenhakutuomioistuin](#)

[Korkein hallinto-oikeus](#)

[Korkein kassaatiotuomioistuin](#)

[Perustuslakituomioistuin](#)

Sähköiset säädöstietokannat:

Kaupalliset

[Apis](#)

[Ciela](#)

[Juridiikan tietosanakirja](#) (*Yuridicheska entsiklopedia*)

Maksuttomat

Lex

Sähköinen virallinen lehti (*Elektronen darzhaven vestnik*)

Muita hyödyllisiä verkkosivustoja, joilta saa oikeusalan tietoja:

[Parlamentti](#)

[Ministerineuvosto](#)

[Oikeusministeriö](#)

[Ylin tuomioistuinneuvosto](#)

Päivitetty viimeksi: 25/08/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.